

El vuitè graó

No mirava cap amunt. Ja no ho feia.

Sortia de casa cames ajudeu-me i baixava les escales de dos en dos. La motxilla amb els llibres li saltava a l'esquena al mateix ritme que les seves passes. No tenia prou edat com per agafar l'ascensor sense la companyia d'un adult, però tampoc li importava. Baixar amb l'ascensor implicava esperar al replà que arribés, que les portes s'obriessin, es tanquessin. Massa segons. L'ombra podia baixar. I atrapar-lo.

Van abandonar Escaldes per anar a viure a Encamp perquè allà estarien millor, deia la mama. A les veïnes els explicava la veritat: que el propietari de l'altre pis volia cobrar més; molt, més. Es van mudar a un cinquè A, per damunt només hi havia les golfes. Un espai que acollia la maquinària de l'ascensor, un aparell vell que anunciava les hores amb la mateixa puntualitat que les campanes de l'església. A les sis i vint-i-cinc del matí baixa la veïna del tercer B. Dos minuts després, la del tercer C. Es tenen certa rancúnia, però van a treballar a la mateixa hora, així doncs miren de no coincidir. El motor de l'ascensor anunciava amb la mateixa regularitat i amb un peculiar grinyol metàl·lic els costums de la resta d'ocupants de l'edifici.

—Mama, s'ha fos el llum de l'escala!

No cridava directament a la seva mare. Com qualsevol adolescent, parlava des de la mandra d'haver de recórrer sis metres de passadís i treure el cap per la porta de la cuina. Cridar des de l'habitació era menys educat, però més còmode.

La mare va parlar amb la senyora que netejava l'escala, que ho va comunicar a la seva cap, que al seu torn ho va traslladar a la immobiliària que gestionava la finca. Cinc dies després, el plafó del sostre s'il·luminava al seu pas sense haver de prémer cap interruptor. Va funcionar un parell de setmanes. L'ombra va tornar tot just després. Ell va tornar a baixar les escales a correuita.

La va veure al tercer dia d'haver-se mudat al nou domicili. Era un punt d'obscuritat perenne estancat al vuitè graó, allà on les escales que pujaven a les golfes giraven a la dreta per encarar el següent i últim tram. En un acte de valentia juvenil va enfocar aquell reducte de foscor amb la llanterna del seu telèfon mòbil. L'ombra no es va esvaïr. Es va desplaçar.

No la va tornar a reptar mai més.

L'arribada de l'hivern va complicar les coses.

La poca llum natural que entrava per les finestres de l'escala es regia per l'astre Sol que, els mesos de novembre a febrer, tenia el costum de marxar del Principat amb excessiva promptitud. Al darrere, la treva s'acabava i el fred s'apoderava del país un cop més. La foscor obstinada en aquell graó es feia també més densa.

Aquells mesos aturava l'ascensor al quart pis i, amb la motxilla a l'esquena fregant les parets, pujava de puntetes fins a la seva porta. Només sentia el batec fort del seu cor pres per la por. Tremolava i premia les claus a la mà amb la mateixa força amb què hagués sostingut un amulet sagrat en el bell mig de l'infern. Als últims graons els seus pulmons deixaven anar bafs en la foscor. No explicaven a classe que la calor tendia a ocupar els espais alts mentre el fred baixava? En aquell edifici no era la ciència qui regia, era l'ombra. I aquella exhalava fredor.

Tan bon punt tancava la porta del pis, encenia els llums i pujava la temperatura del termòstat. La mare no arribaria fins transcorregudes un parell d'hores. Li deixava el got de llet al microones i les galetes sobre el marbre de la cuina. Ell ho agafava amb rapidesa i es tancava a la seva habitació. Hi havia més canvis: feia els deures estirat a terra, damunt la catifa, perquè amb la cadira bloquejava la maneta de la porta fins que arribava la mare.

Anar al lavabo era un altre repte, però aquell el superaria amb el temps.

Un heroi no es feia en un sol dia.

Va passar el pitjor que mai s'hagués pogut imaginar.

L'ombra va ser més llesta.

Va captar la seva estratègia.

Va ser un dijous al sortir de classe.

Se'n va anar directe cap a casa. Va pujar fins al quart pis i va sortir de l'ascensor aferrat al seu amulet, que sostenia preparat per inserir-lo al pany. Va protegir l'esquena contra la paret i va pujar les escales. El seu cor marcava ritme com timbals de guerra.

En encarar el segon tram li va fallar el peu. L'ombra havia baixat fins al cinquè graó.

Massa a prop, no entraria a casa abans que l'atrapés.

—Reiet, què fas a la porteria?

—M'he deixat les claus a casa, mama.

Es va procurar aliats.

La professora de ciències naturals va organitzar un treball en equip pel cap de setmana.

Ell va oferir casa seva de seguida i la mare hi va estar d'acord amb una única condició: que es portessin bé, que no li arribessin queixes dels veïns, que deixessin el menjador recollit després de berenar, i que aprofitessin el temps per estudiar i no per jugar.

—Mama, això són quatre condicions.

Ella el va assenyalar amb un dit dictatorial i mirada de sergent.

Les condicions van ser enteses.

Va arribar el dia assenyalat, un dissabte a la tarda.

Es van ficar tots a l'ascensor. Acompanyat de reforços, va prémer el botó del cinquè amb decisió. Les portes es van obrir i van sortir al replà envoltats de rialles. Un dels seus *bros* va tenir el poc seny de pujar sis graons, que va baixar d'un salt. Esperonats per l'instint competitiu, el següent va pujar al setè graó per superar la gesta.

Ell es va afegir al xivarri dels amics, era impossible no fer-ho. Va ficar la clau al pany i la mà li va quedar glaçada. Un altre company pretenia superar el llistó.

Es va girar amb rapidesa, però no prou.

El company va arribar al vuitè graó i, en un bonic acte de teatralitat, va alçar els braços per rebre l'ovació. Es va preparar i va saltar.

—Mama, et juro que ens estàvem portant bé.

—El teu amic és a l'hospital.

—Va ser culpa seva, li vaig advertir que no ho fes.

—Això explica-l'hi als seus pares, que em fan culpable.

L'ombra no es va conformar amb un turmell trencat.

Va mutar.

Des de la porteria ja la sentia bategar. Respirava furiosa, ofesa.

Tot i que seguia al vuitè graó, immòbil.

I això li feia encara més por, perquè sabia que tan sols esperava.

L'esperava.

Al llarg dels mesos de juny i juliol van reformar el cinquè B que, lliure d'inquilins fins aleshores, es va llogar a l'agost.

La pols i el soroll de les obres van okupar la finca. El descontentament veïnal era latent, però ell se sentia feliç. Amb l'arribada dels nous veïns també ho va fer la llum de l'escala. L'electricista que va fer la instal·lació del pis veí va tenir el detall de canviar el plafó del replà. Va dir que ho feia sense cost, encara que segur que no era així. A ell poc li importava, ara hi havia llum i l'ombra havia desaparegut.

Pujava fins al cinquè amb ascensor, sortia sense por, obria la porta de casa sense pressa i arribava fins a la seva habitació amb els llums apagats. Tota una proesa. El malson dels mesos passats s'esvaïa a la seva ment a mesura que les setmanes avançaven.

Fins que va tornar el desembre.

Amb el taló, va donar una puntada de peu a la porta al més pur estil futbolístic. No va esperar que es tanqués per, com si d'una cistella es tractés, va llançar les claus de casa sobre el moble del rebedor. Va deixar caure la motxilla al costat de la porta de la seva habitació i es va dirigir a la cuina. Es regalava una ovació per la seva gran gesta quan les seves passes es van aturar. Sangglaçat, amb mà incerta va prémer l'interruptor del menjador.

El darrer focus va fallar.

Al fons de la sala, rere el sofà, es mantenia una ombra.